

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1350/2000 cu privire la activitatea arhitecturală

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care este desemnat responsabil de politica în domeniul planificării spațiale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de *act normativ* are ca scop operarea unor modificări în Legea nr. 1350-XIV din 2 noiembrie 2000 cu privire la activitatea arhitecturală (*publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 21-24 art. 77*), luând în considerație cerințele actuale în domeniu și necesitatea ajustării legislației la cadrul reglementar Comunitar, ținând cont de opinia societății de arhitecți din Republica Moldova referitoare, la necesitatea optimizării cadrului legal, inclusiv și a celei din domeniul arhitecturii, precum și punerii în executare a prevederilor pct. 10.3.3. a Planului de acțiuni al Guvernului 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019 și îmbunătățirea guvernanței în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii.

Proiectul de lege va contribui la dezvoltarea și promovarea arhitecturii naționale, păstrarea și evidențierea coloritului ei tradițional, protejarea lucrărilor de arhitectură și a dreptului de autor, protejării monumentelor istorice și culturale, precum și a peisajelor naturale și culturale, determinarea rolului arhitectului autor ca persoana dominantă a procesului de activitate arhitecturală și constituirea Ordinului Arhitecților din Republica Moldova, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public. În anexă este prezentată varianta preliminară a proiectului, consultată, la această etapă, cu Uniunea Arhitecților din Republica Moldova.

Principalele condiții care a impus elaborarea proiectului de act normativ a fost necesitatea de a armoniza prevederilor Legii nr. 1350/2000 cu privire la activitatea arhitecturală, cu prevederile următoarelor acte normative:

Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, cu modificările importante efectuate după intrarea în vigoare a Legii nr. 1350/2000

Legea nr. 131/2016 privind achizițiile publice

Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe

Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale

Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal

Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație

Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional

Legea nr. 86/2011 cu privire la simbolurile publice, etc

Convenția pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Grenada, la 3 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 533/2001

Convenția privind protecția și promovarea diversității de expresii culturale, adoptată la Paris, la 20 octombrie 2005, ratificată prin Legea nr. 258/2006

Convenția privind peisajul european, semnată la Florența la 20 octombrie 2000, ratificată prin Legea nr. 536/2001

Convenția-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate, semnată la Faro la 27 octombrie 2005, ratificată prin Legea nr.198/2008

Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030. Rezoluția Adunării Generale ONU, nr.70/1, New York – 2015, semnată de Republica Moldova la New York în septembrie 2015

Noua Agendă Urbană, adoptată la Quito, Republica Ecuador – 2016, ș.a.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi și elemente noi, care vor avea și un efect social important, inclusiv și asupra dezvoltării urbane și realizării unei politici de coeziune, sunt:

cerințe esențiale privind atestarea și acordarea dreptului de semnătură specialiștilor cu activități în domeniul arhitecturii, amenajării teritoriului și urbanismului

cerințe menite să promoveze concursurile de soluții naționale și internaționale și utilizarea de beneficiari/investitori ca instrumente importante, care conduc la crearea obiectelor cu valoare deosebită arhitecturală și urbanistică, la restaurarea corectă a obiectelor de patrimoniu de importanță națională și locală, realizate în baza celor mai bune soluții obținute în urma desfășurării concursurilor respective

realizarea concursurilor de soluții în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2016 privind achizițiile publice

prevederi ajustate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, la Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional

prevederi importante pentru „Organele de arhitectură și urbanism” din localități, precum:

- în scopul încurajării cooperării între comunități și susținerea coeziunii teritoriale, precum și în cazul neocupării funcțiilor de arhitect-șef în unele localități din cauza lipsei de specialiști în domeniul arhitecturii, amenajării teritoriului și urbanismului, este propusă crearea de „asociații de dezvoltare comunitară sau de nivel raional, împreună cu alte sate, comune sau cu orașe, în vederea asigurării furnizării în comun a serviciilor publice specifice domeniului amenajarea teritoriului, urbanism și arhitectură (inclusiv elaborarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism), ori prestarea, în general, a activităților specifice arhitectului-șef.”

- în scopul îmbunătățirii deciziei în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului pentru regiunile de dezvoltare, raioane, municipii, orașe și orașe-poli de creștere și pentru a evita orice subiectivism asupra deciziilor, cât și pentru a utiliza experiența profesională a specialiștilor în domeniu, în baza propunerii Arhitectului-șef al localităților, se prevede crearea unor Comisii Tehnice de Amenajare a Teritoriului și Urbanism, având competențe de avizare și consultanță tehnică, care vor activa în baza unui regulament elaborat și aprobat de consiliile locale.

constituirea Ordinului Arhitecților Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, ca organizație profesională, apolitică, constituită benevol, necomercială, cu personalitate juridică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă, care va crea și gestiona inclusiv și Registrul Național al Arhitecților și contribui prin intermediul membrilor săi la: calitatea produsului de amenajare a teritoriului, urbanism și arhitectură; dezvoltarea și susținerea educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe și promovarea standardelor profesionale în domeniu; protejarea peisajului, în înțelesul Convenției privind

peisajul european, a biodiversității, luând în considerare necesitatea adaptării la schimbările climatice și reducerea riscului la dezastre; protejarea diversității culturale, patrimoniului cultural, monumentelor și zonelor istorice; susținerea comunităților locale pe subiectele de competență sa.

Proiectul nu prevede modificarea sau abrogarea a careva acte normative.

Aceste modificări sunt stringent necesare de a fi promovate, având în vedere că Legea nr. 1350 cu privire la activitatea arhitecturală, din anul 2000 careva modificări privind ajustarea acesteia la actele normative noi naționale și internaționale la care Republica Moldova este parte nu au fost efectuate, astfel multe din prevederile legii respective sunt depășite, iar proiectul Codului Urbanismului și Construcțiilor (votat în I-a lectură a Parlamentului în luna iunie 2016), care prevedea unele importante prevederi, așa și nu a mai fost prezentat și aprobat de Parlamentul Republicii Moldova în lectura a II-a.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică careva costuri financiare.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea și proiectul legii se publică pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și pe pagina web oficială www.particip.gov.md

Proiectul este perfectat pentru a fi supus consultărilor publice și ulterior avizării oficiale în condițiile cadrului normativ.

Secretar de stat

Ghenadie IURCO

A. Boșneaga